

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ

Στενή υπήρξε η συνεργασία και η επαφή της Ελληνικής Πρεσβείας και κατά την τρέχουσα περίοδο με την Εκκλησία και το Ρωσικό Πατριαρχείο και ιδιαίτερα με τον Φιλλέλινα Πατριάρχη Αλέξιο, η προσωπικότητα του οποίου καθημερινώς επιβάλλεται ως ενωτικός παράγοντας της ρωσικής εσωτερικής ζωής (και όχι μόνον της εκκλησιαστικής) ύστερα και από ρευστότητα εδώ πολιτικών πραγμάτων και εφήμερον βίου πολιτικών προσωπικοτήτων χώρας. Δείγμα επίσημου status και αποδοχής Ρώσου Πατριάρχου αποτελεί η κατά την επίσημη ορκωμοσία του επανεκλεγέντος Ρώσου Προέδρου Yeltsin πλαισίωση από τους Προέδρους του Νομοθετικού και του Δικαστικού Σώματος καθώς και τον Πατριάρχη Αλέξιο.

Και ξένοι παράγοντες θεωρούν την Ρωσική Εκκλησία ως σταθερό πόλο εσωτερικής πολιτικής ζωής της Ρωσίας όπως φαίνεται από συστηματική προσπάθεια ξένων Πρεσβειών, ιδιαίτερα τελευταία χρόνια, για επαφές με Ρώσο Πατριάρχη. Το Βατικανό προσπαθεί επίσης να προσεγγίσει το Ρωσικό Πατριαρχείο (γεύμα Μητροπολίτη Κυρίλλου με Πάπα παρελθόντα Μάρτιο, πρόσκληση Πάπα στην Μόσχα από Πρωθυπουργό Chernomyrdin και ΥΠΕΞ Primakov). Η Ουγγρική Κυβέρνηση κατέβαλε ιδιαίτερες προσπάθειες για συνάντηση Πάπα και Πατριάρχου Αλεξίου στην Ουγγαρία, η οποία τελικά δεν πραγματοποιήθηκε. Η Φινλανδία κατέβαλε επίσης προσπάθεια να κατευνάσει την Μόσχα ύστερα από ανάμιξη του Ορθόδοξου Φινλανδού Μητροπολίτη Ιωάννη στην διαφορά με τον Οικουμενικό Θρόνο για το Εσθονικό. Το Πατριαρχείο Μόσχας διετήρησε στενές επαφές με τα υπόλοιπα Ορθόδοξα Πατριαρχεία (καθώς και Αρμενικό) ιδιαίτερα δε τα σλαβικά και τα αραβικά, τα οποία ετήρησαν σαφώς ευνοϊκές υπέρ του Πατριαρχείου Μόσχας αποστάσεις μετά την γνωστή κρίση για το Εσθονικό μεταξύ Οικουμενικού Πατριαρχείου και Πατριαρχείου Μόσχας. Τούτο φάνηκε και κατά τις περυσινές γιορτές της Πάτμου, όσο και εφέτος κατά το αποκορύφωμα της κρίσης με τον Οικουμενικό Θρόνο οποία είχε ως συνέπεια την διακοπή μνημονεύσεως του ονόματος του Οικουμενικού Πατριάρχου. Η καθιέρωση φιλωρωσικών Πατριαρχικών αξόνων (σλαβικού-αραβικού) θα πρέπει να θεωρηθεί ως δεδομένη σε περίπτωση υποτροπής και ενδεχομένης επαναλήψεως της κρίσεως μεταξύ Κωνσταντινουπόλεως και Μόσχας.

Ενεργός υπήρξε η εκ μέρους της Ελλάδος προσπάθεια τόσον για την πρόληψη (ανεπιτυχώς) όσο και για την λύση της κρίσεως μεταξύ των δύο Θρόνων με αφορμή το Εσθονικό. Υστερα από εργώδεις προσπάθειες, και με καθοριστική παρέμβαση του κυρίου Υπουργού προς Οικουμενικόν Θρόνον κατά την διάρκεια της εδώ επισκέψεώς του (Μάρτιος 1996) ύστερα από παράκληση συνόλου πολιτικής ηγεσίας (Πρωθυπουργού Chernomyrdin, ΥΠΕΞ Primakov, Προέδρου Βουλής Selezniev και ιδίου Πατριάρχου Αλεξίου) αντιπροσωπείες των Πατριαρχείων συναντήθηκαν 3 φορές στην Ζυρίχη και στην Θεσσαλονίκη και κατέληξαν σε συμβιβαστική λύση, η οποία έχει ως βάση την υπαγωγή των Μητροπόλεων, Ενοριών, Μονών Ορθοδόξων Εσθονίας στα Πατριαρχεία (Κωνσταντινουπόλεως ή Μόσχας) σύμφωνα με την ελεύθερη προτίμησή τους. Η εφαρμογή συμβιβαστικής λύσης δεν έχει ολοκληρωθεί επειδή απαιτούνται προσαρμογές προς Εσθονική Νομοθεσία, κυρίως στο περιουσιακό. Το Πατριαρχείο Μόσχας πάντως απεκατέστησε μνημόνευση Οικουμενικού Πατριάρχου ευθύς μετά τον συμβιβασμό.

Με ιδιαίτερη τέλος λαμπρότητα τελέσθηκε και φέτος στην Πρεσβεία ο καθιερωμένος εορτασμός για την Κυριακή της Ορθοδοξίας (3 Μαρτίου 1996) στην οποία παρέστησαν 20 αρχιερείς του Ρωσικού Πατριαρχείου, οι ΑΝΥΠΕΞ κ.κ. Krylov και Lukin, ο πρώην ΥΠΕΞ κ. Kozyrev, ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για Ορθοδοξία κ. Zorkaltsev, 25 ξένοι Πρέσβεις και πολλές προσωπικότητες της ρωσικής πρωτεύουσας.

Ιδιαίτερη θέση είχε η Πρεσβεία σε εκδηλώσεις, όπως, η Κυριακή του Πάσχα, η ονομαστική εορτή του Πατριάρχου, εγκαίνια κλείτους του Ναού του Σωτήρος, επισκέψεις προκαθημένων Ορθοδόξων Εκκλησιών (Πατριάρχες Αλεξανδρείας, Σερβίας, Γεωργίας).

Η συναίσθηση της κοινής θρησκείας και του ιστορικού παρελθόντος αποτελούν την ισχυρότερη βάση των ελληνο-ρωσικών σχέσεων και θεμέλιο κάθε άλλης σύγχρονης διμερούς σχέσεως. Τούτο αποτελεί και αυθόρμητη πεποίθηση του ρωσικού λαού την οποία η Ελληνική πλευρά προσπαθεί να καλλιεργεί στην προσπάθειά της διατηρήσει την προνομακική θέση που έχει καταλάβει μεταξύ ρωσικού πληθυσμού λόγω πνευματικής και ιστορικής συγγένειας.